

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **A.R.**

o stwierdzenie zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 maja 2023 r.,

wniosku obrońcy lustrowanego o wyłączenie **SSN X.Y.** od rozpoznania kasacji

wniesionej przez obrońcę

od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Katowicach,

z dnia 2 lutego 2022 r., sygn. akt II AKa 596/21,

utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt XVI K 140/21/L

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k.

postanowił

**wyłączyć sędziego SN X.Y. od rozpoznania sprawy o sygn. akt IV
KK 333/22.**

UZASADNIENIE

W dniu 28 lipca 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy lustrowanego A.R. od orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 2 lutego 2022 r., sygn. akt II AKa 596/21, utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 16 listopada 2021 r., sygn. akt XVI K 140/21/L.

Zarządzeniem Prezesa kierującego Izba Karną Sądu Najwyższego do rozpoznania tej sprawy, zarejestrowanej pod sygnaturą IV KK 333/22, został wyznaczony SSN X. Y.

W dniu 20 marca 2023 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy lustrowanego o wyłączenie SSN X. Y. na podstawie art. 42 § 1 k.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. od rozpoznania tej sprawy, z uwagi na wątpliwości wnioskodawcy co do jego bezstronności, w szczególności wynikające z uzyskania przez X.Y. statusu sędziego SN w następstwie brania udziału w konkursie przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym nowelą z 2017 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k., sędzia ulega wyłączeniu od rozpoznania sprawy, jeśli istnieje okoliczność mogąca wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności przy jej rozpoznawaniu.

Każda okoliczność mogąca wywołać tę wątpliwość, musi wpływać na ocenę bezstronności. Są to, między innymi, okoliczności powołania sędziego Sądu Najwyższego na urząd, te wynikające ze sfery życia prywatnego, jak również związane ze sposobem procedowania w dotychczas rozpoznawanych sprawach (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2022 r., V KB 6/22).

Złożony przez obrońcę lustrowanego wniosek opiera się na okolicznościach związanych z powołaniem X.Y. na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). X.Y. był wcześniej prokuratorem, awansowanym przez obecnego Prokuratora Generalnego – Ministra Sprawiedliwości w 2016 r. na [...].

Sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Krajowa Rada

Sądownictwa jest bowiem obecnie zależna od władzy wykonawczej i nie reprezentuje środowiska sędziowskiego, a zatem nie jest organem, o którym mowa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22). Wada nominacyjna, wynikająca z udziału w procesie powołania na urząd sędziego wadliwie ukształtowanej KRS, odgrywa szczególne znaczenie w przypadku sędziów Sądu Najwyższego – do których grona przystąpił, dzięki tej procedurze, X.Y. Wynika to z wyjątkowego statusu sędziów Sądu Najwyższego i kluczowych kompetencji tego Sądu, mającego gwarantować niezakłócone, prawidłowe funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego oraz obiektywny standard niezależności, niezawisłości i bezstronności orzekania (por. Uchwała Sądu Najwyższego w składzie trzech połączonych Izb z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20).

Powyższe w sposób szczególny odnosi się do sędziów byłej Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, której szeregi zasiliał do momentu likwidacji tej Izby w lipcu 2022 r. sędzia X.Y. Zależność od władzy politycznej tego organu budziła zastrzeżeniem Trybunału, mogąc wzbudzić także w przekonaniu jednostek uzasadnione wątpliwości co do niezawisłości i bezstronności tej Izby, toteż uznał on, iż Izba Dyscyplinarna nie jest sądem w rozumieniu prawa europejskiego (por. wyrok TSUE z dnia 15 lipca 2021 r., C-791/19, przeciwko Polsce).

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, że zachodzą uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego objętego w tej sprawie wnioskiem o wyłączenie. Istnieje bowiem obawa, że jego orzekanie w przedmiocie rozpoznania złożonej przez obrońcę kasacji wpływ mogłyby wywierać czynniki inne niż merytoryczne.

Kierując się koniecznością zapewnienia stronom prawa do bezstronnego i niezależnego sądu ustanowionego ustawą, uwzględniając, że w sprawie ziściły się przesłanki określone w art. 41 § 1 k.p.k., należało orzec jak na wstępie.

[f.n]